

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

Raport
privind vizita efectuată în Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie
Publică Arad

Sumar:

Prezentul raport întocmit ca urmare a vizitei în Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizită efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 4, art. 29³ și art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în data de 20.07.2016 a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad.

Echipa de vizită a fost alcătuită din trei membri, respectiv: [redacted] și dr. [redacted], consilieri în cadrul Centrului Zonal Craiova, din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii al instituției Avocatul Poporului și prof. [redacted], reprezentant al O.N.G. Liga Apărării Drepturilor Omului – Timișoara.

Obiectivele vizitei au fost verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat persoanelor private de libertate din centru.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad, situat în comuna Vladimirescu, județul Arad, Șoseaua Șiriei F.N., este organizat și funcționează în temeiul O.U.G. nr. 55/2007 privind înființarea Oficiului Român pentru Imigrări, prin reorganizarea Autorității pentru Străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și în baza unor acte normative, modificate și complete: H.G. nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări, H.G. nr.467/2016 pentru modificarea anexei la H.G. nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări, O.M.A.I. nr. I/1870 din 15.07.2016 privind reorganizarea Inspectoratului General pentru Imigrări și a structurilor subordonate, O.U.G. nr 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată și Regulamentul de Organizare și Funcționare a centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, aprobat prin O.M.A.I. nr. 121/2014.

Deschiderea oficială a centrului, având denumirea de "Centrul de Primire, Triere și Cazare Străini Arad" a avut loc în luna iunie 2001, iar în luna iunie 2003, când a luat ființă Autoritatea pentru Străini, ca structură de sine stătătoare în cadrul Ministerului de Interne, centrul a trecut în subordinea instituției nou înființate, schimbându-și denumirea în „Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad”.

După înființarea Oficiului Român pentru Imigrări, prin reorganizarea Autorității pentru Străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, centrul și-a păstrat titulatura și a trecut în subordinea Direcției Migrație din cadrul instituției nou înființate.

În prezent, centrul este în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări înființat în anul 2012, în urma reorganizării Oficiului Român pentru Imigrări.

Inspectoratul General pentru Imigrări asigură finanțarea necesară atât din fondurile bugetare, cât și prin derularea unor proiecte cu fonduri europene. Ultimele două proiecte, finanțate prin Programul General „Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii”, care au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de cazare și a dotărilor, au fost următoarele: „Îmbunătățirea condițiilor în centrele de cazare a străinilor luați în custodie publică ale Inspectoratului General pentru Imigrări”, finanțat din Fondul European de Returnare - Programul Anual 2012; “Extindere și modernizare a Centrului pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad”, finanțat din Fondul European pentru Frontiere Externe – Programul Anual 2013.

După prezentarea echipei de vizită, au urmat discuții cu conducerea centrului, care a menționat că, activitatea Centrului pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad, constituie serviciul public și se desfășoară în interesul persoanei și al comunității, în sprijinul instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, având o capacitate de cazare de **160 de locuri**.

Conducerea a prezentat echipei de vizită registrele care erau întocmite conform prevederilor legale și ^{5-a} constatată că existau: Registrul de evidență a străinilor cazați în centru; Registrul de evidență a valorilor reținute de la străini, Registrul cu sancțiuni aplicate străinilor, Registrul de evenimente deosebite, Registrul străini aflați în refuz de hrană, Registrul de vizite, Registrul de vizitatori.

Referitor la vizitarea spațiilor de care dispunea Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad: acesta dispunea de o suprafață de teren de 20.000 m², din care 11.000 m² erau împrejmuiți și amenajați pentru desfășurarea activităților din centru.

Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad dispunea de două clădiri:

- Clădirea dată în folosință în anul 2001 și modernizată în cursul anului 2015, compusă din: corpul A (spații pentru birouri, spații pentru personalul de pază și supraveghere, sala de mese, cu o capacitate de 20 de locuri, bucătăria, camera de amprentare, camera de control

corporal și al bagajelor, camera de control medical sumar și spații administrative), corpul de legătură (2 birouri pentru O.N.G. – uri), corpul B (spații de cazare pentru străinii luați în custodie publică, spații pentru activitatea compartimentului medical, unde se realiza și trierea epidemiologică, sala de mese pentru străinii cazați). Capacitatea de cazare în această clădire era de **52 locuri**;

- Clădirea dată în folosință în anul 2015, compusă din: corpul C (spații destinate activității de pază și supraveghere, sală de mese, sală de sport, spații tehnice și administrative), corpul C1 (spații destinate cazării străinilor luați în custodie publică, spații pentru desfășurarea activităților cultural-educative și religioase) și corpul C2 (spații destinate cazării străinilor luați în custodie publică, spații pentru desfășurarea activităților cultural-educative și religioase). Capacitatea de cazare în această clădire era de **108 locuri**.

Alimentarea cu energie electrică era asigurată de la rețeaua locală, iar în cazul întreruperii temporare a furnizării energiei electrice, centrul avea în dotare un grup electrogen de mare capacitate. Centrul era iluminat pe timpul nopții prin intermediul unor stâlpi de iluminat, dispuși atât pe cele patru laturi ale perimetrului, cât și în interiorul curții. Pe toate cele patru laturi ale gardurilor împrejmuitoare era montat un sistem de bariere cu fascicul infraroșu.

Centrul era prevăzut cu un sistem de supraveghere video, compus din 96 de camere video interioare și exterioare, nefiind amplasate camere în spațiile destinate personalului sau străinilor custodiați.

Referitor la luarea în custodie publică a străinilor: luarea în custodie publică se dispune, în scris prin ordonanță motivată în drept și în fapt, de către procurorul anume desemnat din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, pe o perioadă de 30 de zile, la solicitarea motivată a Inspectoratului General pentru Imigrări, împotriva străinului care nu poate fi îndepărtat sub escortă în termen de 24 de ore și care se află în una dintre următoarele situații: prezintă risc de sustragere de la îndepărtarea sub escortă (străinul declarat indezirabil; care nu a respectat termenul de plecare voluntară; căruia i-a fost revocată tolerarea); evită ori împiedică pregătirea returnării sau procesul de îndepărtare sub escortă și face obiectul expulzării.

Prelungirea duratei de luare în custodie publică pentru străinii care nu pot fi îndepărtați de pe teritoriul României în termen de 30 de zile, se dispune de către curtea de apel în a cărei

rază de competență teritorială se află locul de cazare, la solicitarea motivată a Inspectoratului General pentru Imigrări. Instanța trebuie să se pronunțe înainte de expirarea termenului luării în custodie publică dispuse anterior, iar hotărârea instanței este definitivă.

Perioada de luare în custodie publică a străinilor împotriva cărora s-a dispus măsura returnării nu poate depăși 6 luni. Perioada prevăzută poate fi extinsă în mod excepțional pe o perioadă suplimentară, ce nu poate depăși 12 luni, în cazurile în care Inspectoratul General pentru Imigrări a fost în imposibilitate de a efectua îndepărtarea sub escortă a străinului, din cauza acțiunilor acestuia care împiedică procesul de îndepărtare sub escortă sau a întârzierilor în obținerea documentației necesare îndepărtării sub escortă, din partea țărilor terțe.

Străinii împotriva cărora se dispune luarea în custodie publică, pot depune, în termen de 5 zile, plângere la curtea de apel în a cărei rază de competență teritorială se află locul de cazare, care este obligată să o soluționeze în termen de trei zile de la data primirii. Plângerea formulată nu suspendă îndepărtarea sub escortă.

Din verificarea documentelor prezentate de conducerea centrului s-a constatat că introducerea în centru a străinilor luați în custodie publică, se realiza în baza următoarelor documente: actul prin care procurorul, anume desemnat din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București sau instanța de judecată, a dispus luarea în custodie publică; nota de introducere în centru, aprobată de Direcția Migrație; copia procesului-verbal de control corporal preliminar care cuprindea mențiuni cu privire la: sumele de bani și bunurile aflate asupra străinului; actele de identitate ale străinului; dacă prezintă sau nu urme vizibile de violență. Un exemplar al procesului-verbal se înmâna străinului, sub semnătură.

La introducerea străinilor în centru se efectua: controlul corporal și al bagajelor; controlul medical; amprentarea și fotografierea.

Controlul corporal și al bagajelor se efectua de către cel puțin doi lucrători din cadrul personalului de serviciu din centru și de către persoane de același sex cu străinul, asupra căruia se efectua controlul. Cu ocazia efectuării controlului corporal și al bagajelor, actele de identitate, sumele de bani, obiectele de valoare, precum și obiectele, materialele sau substanțele interzise, care se găseau asupra străinului, erau reținute și se depozitau într-un loc special amenajat, cu excepția medicamentelor, care se predau medicului centrului.

Străinii puteau păstra îmbrăcămintea personală, cu excepția cazurilor când era nevoie ca îmbrăcămintea personală a străinilor să fie spălată și dezinfectată.

După efectuarea controlului corporal și al bagajelor, se efectua controlul medical de către medicul centrului, în condiții de confidențialitate, cu respectarea intimității și demnității persoanei, în cabinetul de consultații. În vederea evaluării stării de sănătate, străinului i se solicita o declarație pe proprie răspundere, din care să rezulte dacă a consumat droguri sau dacă suferea de boli cronice, afecțiuni psihice ori afecțiuni infecto-contagioase. Rezultatele controlului medical, inclusiv existența eventualelor urme de violență, se consemnau în Registrul de consultații și în fișa medicală întocmită pentru fiecare străin cazat în centru. În cazul în care se constata existența unor urme de violență, medicul informa imediat șeful centrului sau înlocuitorul legal al acestuia.

Dacă introducerea străinilor în centru, avea loc atunci când nu era prezent medicul, asistentul medical realiza triajul epidemiologic și lua măsuri pentru asigurarea regimului alimentar și medicației minime necesare străinului.

În cazul în care exista suspiciunea că un străin suferea de o boală infecto-contagioasă sau prezenta documente medicale din care rezulta că suferea de o asemenea boală sau când personalul medical al centrului constata că starea de sănătate a străinului era gravă, la propunerea motivată a medicului centrului și cu avizul șefului centrului, directorul Direcției Migrație aproba amânarea introducerii străinului în centru, până la clarificarea situației medicale și trimiterea acestuia la o unitate medicală aparținând Ministerului Afacerilor Interne sau la alte unități sanitare.

Când străinul nou introdus în centrul, nu a mai fost cazat în alte centre ale Inspectoratului General pentru Imigrări sau alte centre similare din Uniunea Europeană, acesta era cazat separat de ceilalți străini, în camere special destinate, aflate în cadrul cabinetului medical, pe o perioadă de minimum cinci zile, după care se reevalua starea de sănătate.

După efectuarea controlului medical, străinii erau amprentați și fotografiați, iar amprentele prelevate erau verificate în Sistemul EURODAC, transmise și stocate în format electronic în baza de date a sistemului AFIS național.

Referitor la informarea străinilor în legătură cu drepturile, obligațiile și interdicțiile pe perioada custodierii în centru, aceasta se realiza prin remiterea sub semnătură a unui înscris întocmit și redactat în limba pe care străinul o vorbea sau o înțelegea. Informațiile referitoare la drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe timpul cazării în centru, erau afișate în fiecare cameră de cazare, într-o limbă de circulație internațională, fiind cuprinse și în broșuri redactate, aflate la dispoziția străinilor.

Referitor la asigurarea exercitării drepturilor străinilor luați în custodie publică, acestora li se asigura: comunicarea directă sau prin corespondență cu persoane din afara centrului, primirea de pachete sau bani și efectuarea de cumpărături, transmiterea unor cereri, sesizări sau plângeri, desfășurarea de activități cultural-educative și recreative, inclusiv în aer liber, participarea la activități de consiliere, activități religioase prevăzute de lege, precum și cele prevăzute în tratatele și acordurile internaționale în materie, la care România este parte.

Pe durata cazării în centru, străinilor li se asigurau cazare, hrană, materiale de întreținere și igienă, asistență medicală și psihologică.

Din verificarea documentelor și din interviurile cu persoanele custodiate la data vizitei, a rezultat că străinilor luați în custodie publică din centru, li se asigura o cartelă telefonică în valoare de 50 lei, o dată la 14 zile. În cazuri deosebite, pentru rezolvarea unor probleme stringente (ex. comunicarea cu familia sau cu reprezentanțele diplomatice și oficiile consulare), se putea asigura o cartelă telefonică la un interval mai mic de 14 zile. Cartelele telefonice erau achiziționate în limita bugetului alocat.

Din verificarea Registrelor de vizite și vizitatori s-a constatat că programul de vizite era respectat, iar conducerea centrului a menționat că au existat situații temeinic justificate de către străini, în care au fost aprobate vizite și în afara zilelor menționate în legislație. De la începutul anului până la data efectuării vizitei, au fost înregistrați 327 vizitatori (persoane fizice, apărători legali, reprezentanți ai O.N.G. – urilor și ai altor instituții ale statului cu atribuții în domeniul migrației sau al securității naționale).

Efectuarea cumpărăturilor pentru străini se realiza de regulă în ziua de luni, cu ocazia primei deplasări la Penitenciarul Arad, pentru ridicarea hranei străinilor. Cumpărăturile se făceau de către angajatul centrului, desemnat pentru transportul hranei de la Penitenciarul Arad, din magazinele aflate pe ruta de deplasare.

În cursul anului 2016, nu au fost înregistrate sesizări sau plângeri din partea străinilor luați în custodie publică în centru.

Activitățile cultural-educative și recreative se desfășurau atât în spațiile interioare (cluburi, sala de sport), cât și în curțile exterioare de plimbare. Prin protocoalele și proiectele care se derulau în colaborare cu Inspectoratul General pentru Imigrări, reprezentanții O.N.G. – urilor ofereau străinilor jocuri, cărți, mingi, etc.

Cele trei corpuri de clădire destinate cazării străinilor luați în custodie publică, aveau amenajate două curți exterioare de plimbare. Curțile exterioare de plimbare aveau o suprafață de 120 m² fiecare, aveau amenajate atât suprafețe cu gazon, cât și suprafețe betonate, erau dotate cu terenuri pentru practicarea activităților sportive (baschet, handbal, fotbal) și măsuțe cu bănci (monocorp metalic, fixat în suprafața betonată). Curțile exterioare de plimbare erau împrejmuite cu gard din plasă de sârmă și cornișă cu sârmă lamelară de tip NATO. Exista o curte interioară aflată în corpul B, cu o suprafață de aproximativ 100 m², care beneficia de lumină naturală, având un acoperiș din sticlă pe structură metalică, dublat de un tavan transparent de policarbonat, cu rol de tampon termic în toate anotimpurile, dotată cu opt calorifere. Clubul și sala de sport, situate în pavilionul nou construit, erau amenajate și dotate corespunzător (masă de tenis, jocuri, instalație de climatizare, etc).

Activitățile de natură religioasă erau desfășurate în spații amenajate (camere pentru rugăciune).

Referitor la parteneriatele și colaborările cu organizații neguvernamentale: Străinii custodiați în centru beneficiau de serviciile unor organizații neguvernamentale: **C.N.R.R.** (Consiliul Național Român pentru Refugiați), care își desfășura activitatea în cadrul centrului, în fiecare zi lucrătoare a săptămânii; Asociația Serviciul Iezuiților pentru Refugiați (J.R.S. România) efectua vizite săptămânale pentru consilierea străinilor. Reprezentanții C.N.R.R. puteau să reprezinte străinii în instanță, cu acordul acestora; îi ajutau pe străinii custodiați cu alimente, haine noi; facilitau prezentarea străinilor la expertize medicale, etc.

Colaborarea cu reprezentanții Organizației Internaționale pentru Migrație (O.I.M.) se realiza prin solicitarea sprijinului ori de câte ori străinii manifestau opțiunea de returnare voluntară în țara de origine. *Anual, activitatea Centrului pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad era evaluată de o delegație a Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (U.N.H.C.R.).*

În cadrul interviurilor cu străinii luați în custodie publică, aceștia s-au declarat mulțumiți de condițiile din centru, au menționat că beneficiau de tratament medical la nevoie și de hrană corespunzătoare.

Referitor la personalul centrului: acesta dispunea de un total de **48 de funcții**, din care **cinci erau vacante**, rezultând un grad de încadrare cu personal de 90,4 %. Funcțiile erau distribuite pe compartimente de activitate, după cum urmează : un șef centru, 5 ofițeri și 26 agenți (5 posturi agenți vacante), distribuiți pe ture de serviciu, 9 funcții - personal contractual,

un ofițer psiholog, un ofițer medic, 4 agenți-asistenți medicali, distribuiți pe ture de serviciu, un agent – compartimentul secretariat.

Condiții de cazare

Corpul B era structurat pe trei niveluri – demisol, parter și etaj. La demisol erau spații tehnice, administrative, la parter erau amenajate cinci camere de cazare pentru străinii luați în custodie publică, două izolatoare (care deserveau tot corpul B), o curte interioară de plimbare și o zonă pentru activitatea compartimentului medical. La etaj erau amenajate opt camere de cazare identice ca dimensiune și dotări, cu cele de la parterul clădirii. Camerele de la etaj dispuneau de un culoar de plimbare ce urma forma clădirii, având o lățime de aproximativ 2,5 m.

Toate camerele beneficiau de senzor de efracție și un buton de panică, acționabil din interiorul camerelor. La acționarea butonului de panică, se transmitea o alarmă acustică și luminoasă la panoul amplasat în spațiul destinat personalului de pază și supraveghere și o alarmă luminoasă deasupra ușii camerei din care a fost acționat. Camerele erau individualizate prin numerotare pe panoul central din spațiul destinat personalului de pază și supraveghere.

În spațiul destinat cazării străinilor luați în custodie publică din corpul B, erau amplasate trei aparate de aer condiționat, care asigurau o bună climatizare a spațiilor.

În cele două izolatoare putea fi cazată câte o persoană, fiecare spațiu având suprafața de 12 mp.

Corpul C era structurat pe trei niveluri: demisol, parter și etaj. În demisolul corpului C erau spații tehnice și administrative, la parter erau amplasate spațiul destinat personalului de pază și supraveghere, sala de mese (cu o capacitate de 30 de locuri), spațiul destinat porționării și servirii hranei, zona de debarasare și spălare a veselei, grupuri sanitare pentru străini și pentru personal. La etaj se aflau: spațiul destinat personalului de pază și supraveghere, sala de sport, un vestiar, grupuri sanitare pentru străini și pentru personal.

Corpul C1 era structurat pe trei niveluri: demisol, parter și etaj. La demisol erau amenajate spații administrative, la parter se aflau cinci camere de cazare, un izolator și un club (40 m²) destinat activităților cultural-educative. La etaj erau șase camere de cazare, un izolator și un spațiu (40 m²) destinat activităților religioase (cameră de rugăciune). Toate camerele de cazare de la parter și de la etaj erau identice din punct de vedere al suprafețelor și dotărilor.

În camerele de cazare erau instalate ventiloconvectoare, pentru a furniza aer cald sau aer rece, în funcție de anotimp și beneficiau de asemenea de de senzor de efracție și buton de panică

Corpul C2 era structurat pe trei niveluri: demisol, parter și etaj. La demisol erau amenajate spații administrative, la parter erau opt camere de cazare a străinilor luați în custodie publică, un izolator și un club destinat activităților cultural-educative. La etaj erau amenajate opt camere de cazare, un izolator și un spațiu destinat activităților religioase. Toate camerele de cazare de la parter și de la etaj erau identice din punct de vedere al suprafețelor și dotărilor cu cele din corpul C1.

Referitor la străinii luați în custodie publică cazați în centru: la data vizitei erau cazați trei străini luați în custodie publică, rezultând un grad de ocupare de 1,87 % din capacitatea totală a centrului.

Fiecare cameră din corpurile B, C1 și C2, era destinată pentru cazarea a patru persoane, se asigurau 4,5 m²/persoană și 12,15 m³ aer/persoană în corpul B, iar în corpurile C1 și C2, 6 m²/persoană și 16 m³ aer/persoană.

Repartizarea străinilor în camerele de cazare se realiza cu respectarea prevederilor art. 28 și art. 29 din O.M.A.I. nr. 121/2014 și ținând cont de recomandările medicale.

Referitor la iluminarea și aerisirea camerelor: echipa de vizitare a constatat că toate camerele de cazare din corpurile B, C1 și C2 beneficiau de lumină naturală corespunzătoare, prin ferestre bine dimensionate, care se puteau deschide complet pentru a asigura o bună ventilație naturală; de asemenea toate camerele beneficiau de iluminat de veghe și artificial.

Tâmplăria ferestrelor era confecționată din PVC cu geam termopan securizat, iar ferestrele camerelor de cazare și a încăperilor unde străinii desfășurau diverse activități, erau asigurate cu grilaje metalice exterioare și cu un sistem de bariere cu fascicul infraroșu.

Referitor la dotarea și mobilierul din camere

În fiecare cameră de cazare din corpul B se afla mobilier nou și funcțional compus din patru paturi cu structură metalică, masă, scaune și un dulap metalic, pe jos era aplicat covor tip PVC antistatic și ignifug (tarchet).

În camerele unde erau cazați străinii (corpul B), erau amplasate televizoare LED HD noi, **dar nu erau conectate la nicio rețea de televiziune prin cablu.**

În dotarea fiecărei camere din corpul C1, se aflau câte patru paturi cu structura metalică, masă și băncuță (monocorp fixat în pardoseală) și un dulap metalic. Dotările camerelor de

cazare erau noi, moderne și funcționale. În camerele de cazare din corpul C1, pe jos și pe pereți (până la înălțimea de 1,5 m), era aplicat un covor PVC antistatic și ignifug (tarchet).

Suprafața și dotările camerelor de cazare din corpul C2 erau identice cu cele ale camerelor de cazare din corpul C1.

Referitor la grupurile sanitare și accesul la duș, fiecare cameră de cazare din corpurile B și C1 și C2 dispunea de un grup sanitar cu duș, corp sanitar monobloc din inox (antivandal) compus din chiuvetă și toaletă. Grupul sanitar nu era prevăzut cu perdea separatoare, **nefiind asigurată intimitatea persoanelor care foloseau toaleta și dușul.**

Grupurile sanitare erau curate și întreținute corespunzător, apa caldă era asigurată permanent în toate spațiile centrului de cazare.

Referitor la igiena și calitatea cazarmamentului, membrii echipei de vizită au verificat calitatea cazarmamentului și au constatat că paturile erau dotate cu saltele noi, lenjeria era curată, cazarmamentul era complet, fiind asigurat de centru.

Străinii primeau la introducerea în centru un pachet de igienă personală, iar lunar erau distribuite materiale de igienă personală.

Conducerea centrului stabilise ca în ziua de joi a fiecărei săptămâni, îmbrăcămintea personală a străinilor să fie colectată, spălată, uscată și călcată, centrul fiind dotat în acest scop cu o mașină de spălat și un uscător de rufe industriale, trei mașini de spălat normale și două stații de călcat.

Condițiile de asigurare a hranei și servirea mesei: hrana străinilor luați în custodie publică era asigurată conform prevederilor art. 30 din O.M.A.I. nr. 121/2014, de la Penitenciarul de Maximă Siguranță Arad, în baza unui contract. Se asigurau două mese calde și una rece (micul dejun), conform normelor de hrană aplicabile.

Blocurile alimentare din corpurile A și C aveau în componență fiecare dintre ele, un hol de acces, grup sanitar și vestiar pentru personal, sală de servire a mesei, un oficiu pentru porționarea și servirea hranei, sală de degresat vesela, grup sanitar pentru străini. Toate încăperile întruneau condițiile igienico-sanitare (suprafață, dotări, funcționabilitate, separația fluxurile, etc). Centrul avea în dotare și un frigider pentru păstrarea alimentelor primite sau achiziționate de persoanele custodiate.

Masa putea fi servită în două săli de mese: sala de mese din corpul A, cu o capacitate de 20 de locuri și sala de mese din corpul C, cu o capacitate de 30 de locuri. În situația în care

erau custodiați mai mulți străini, masa putea fi servită în serii de câte 10 persoane, pentru asigurarea condițiilor de siguranță.

Transportul hranei se realiza cu o autoizotermă care era autorizată sanitar-veterinar, conform Autorizației Sanitar-Veterinare nr.2/25.08.2015. Alimentele erau transportate în recipiente speciale de inox, în stare bună de igienă, prevăzute cu sistem de etanșeizare, care asigura păstrarea temperaturii adecvate servirii. La data efectuării vizitei se servise masa de prânz, membrii echipei de vizită au degustat din hrana servită și au constatat că aceasta avea gust, miros și consistență corespunzătoare. Se prelevau probe din felurile de mâncare din ziua respectivă, acestea erau etichetate și păstrate timp de 24 de ore, conform normativelor în vigoare.

Persoanelor custodiate, care prezentau afecțiuni medicale pentru care era necesar regim alimentar (diabet zaharat, hipertensiune arterială etc.), li se asigura norma de hrană corespunzătoare.

Personalul care realiza porționarea și servirea hranei străinilor, era supus unor analize medicale specifice, realizate semestrial.

Asigurarea asistenței medicale

În Centrul pentru Cazarea Străinilor Luați în Custodie Publică Arad, exista amenajat un cabinet medical, dotat cu mobilier și aparatură conform normelor în vigoare (birou, scaune, canapea de consultație, aparatură sterilizare, truse de instrumentar, dulap pentru medicamente de urgență, glucometru, EKG portabil etc.).

Cabinetul medical avea în componență camere pentru: asistenții medicali, pentru consultații și administrarea tratamentelor, pentru cazarea familiilor (folosită și pentru străinii însoțiti de minori), pentru cazarea străinilor aflați în carantină. Camera amenajată pentru familie era dotată cu o mochetă colorată (cu motive specifice camerelor pentru copii), măsuță, scaune pentru copii, jucării și un țarc de joacă. Există și o sală de mese pentru străinii luați în custodie publică și cazați separat, din motive medicale.

Din verificările efectuate de medicul din echipa de vizită, s-a constatat că erau întocmite fișele medicale pentru străini custodiați în centru, iar consultațiile medicale erau înregistrate în registrul de consultații.

Activitatea de asistență medicală era asigurată de un medic cu specializarea medicină generală și de patru asistenți medicali generaliști. Asistența medicală era asigurată permanent, asistenții medicali desfășurându-și activitatea în patru schimburi, de 24 ore, cu 72 de ore libere.

Străinii cazați în centru beneficiau de consultații medicale periodice, în zilele de marți și joi, la nevoie și la solicitarea acestora, de investigații paraclinice suplimentare (analize de laborator sau alte investigații specifice) și de consulturi medicale de specialitate la unități medicale publice de pe raza municipiului Arad, în baza unui bilet de trimitere întocmit de medicul centrului. În urma stabilirii diagnosticului de specialitate și a tratamentului necesar, străinul putea continua tratamentul la cabinetul medical al centrului, sau dacă se impunea, putea fi internat într-o unitate sanitară publică.

Străinii luați în custodie publică beneficiau de medicamente în mod gratuit, în baza unei prescripții medicale eliberată de medicul centrului.

Aprovizionarea cu medicamente și materiale sanitare se făcea de la unități farmaceutice, pe bază de comandă, în limita fondurilor alocate.

Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de siguranță, în magazia special amenajată în acest scop, medicamentele cu regim special (psihotrope etc.) erau depozitate într-un dulap închis, separate de cele de uz general și erau distribuite conform prescripției medicale și consemnate în registrul de tratamente de către asistenții medicali, sub semnătura, atât a străinului care a primit tratamentul, cât și a personalului medical care a administrat tratamentul.

Asistența psihologică se realiza de către ofițerul psiholog al centrului, în acord cu prevederile art. 38 din O.M.A.I. nr. 121/2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, iar activitatea de asistență psihologică desfășurată, era consemnată în registrul de evidență a străinilor consiliați și în fișele individuale de observație.

Referitor la paza și securitatea centrului de cazare, activitatea de pază și supraveghere a centrului era organizată și se desfășura în conformitate cu prevederile art. 60 – 65 din O.M.A.I. nr. 121/2014.

Activitatea de control acces și paza perimetrului exterior al Centrului Arad era asigurată cu efective de jandarmi, conform O.M.A.I. nr. S/126/2013 privind asigurarea pazei și protecției obiectivelor aparținând Ministerului Afacerilor Interne, cu efective de jandarmi, completat cu O.M.A.I. nr. S/130/2013.

Referitor la supravegherea și escortarea străinilor pe timpul deplasărilor în afara centrului: în situațiile de scoatere temporară a străinilor din centru, aceștia erau escortați pe toată perioada până la reintroducerea în centru. În cazul scoaterii definitive a unui străin din

centru în vederea returnării, deplasarea până la destinație se executa sub escortă. Deplasările sub escortă se desfășurau cu mijloace auto specializate, din dotarea Inspectoratului General pentru Imigrări.

Atunci când custodia publică înceta de drept sau era acordată tolerarea pe teritoriul României, străinii erau însoțiți până la poarta de acces în centru, de unde se deplasau fără escortă.

Referitor la abateri și sancțiuni disciplinare

În cursul anului 2016 nu au fost înregistrate cazuri de abateri disciplinare ale străinilor luați în custodie publică sau personalului, implicit nu a fost necesară dispunerea unor sancțiuni disciplinare, iar măsura sancționatorie a izolării, nu a fost aplicată în niciun caz.

Conform referatului întocmit de medicul din echipa de vizită, străinii custodiați în centru la data efectuării vizitei nu sufereau de afecțiuni acute sau cronice; **nu existau în dotarea cabinetului medical, teste rapide pentru diagnosticarea unor boli infecto-contagioase (HIV, hepatite virale etc.);** din verificarea documentelor a rezultat că în cursul anului 2016 nu au fost semnalate de către persoanele private de libertate acte de tortură, violențe, jigniri sau rele tratamente din partea personalului centrului și nu au existat nici cazuri de intrare în refuz de hrană. Numărul de consultații acordate în cursul anului 2016 a fost de 1263, nu a existat niciun caz de deces în cursul anului 2016.

Medicul din echipa de vizită a formulat următoarele *recomandări: analizarea posibilității și identificarea unor soluții tehnice de asigurare a intimității, pentru persoanele care folosesc grupul sanitar (mască, perdea, paravan); achiziționarea de către instituție de teste rapide pentru depistarea la nivelul cabinetului medical a unor posibile boli infecto-contagioase (HIV, hepatite virale, etc.), datorită riscului ridicat de existență a unor asemenea afecțiuni la persoanele care ar putea fi custodiate în centru și asigurarea unor protecții igienice de unică folosință pentru toalete.*

Conform referatului întocmit de reprezentantul Ligii Apărării Drepturilor Omului Filiala Timiș, în cadrul centrului condițiile de cazare și de servire a mesei corespundeau standardelor impuse, străinii aveau acces la telefon public, puteau primi vizite și pachete cu alimente și beneficiau de asistență medicală, dar și de asistență juridică acordată de reprezentanții unor O.N.G-uri. A formulat recomandări legate de asigurarea intimității la folosirea grupului sanitar și de montarea unor protecții igienice pe corpul metalic al wc-ului.

3. Recomandări

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) și art. 29¹⁵ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- achiziționarea de teste rapide pentru depistarea la nivelul cabinetului medical a unor posibile boli infecto-contagioase (HIV, hepatite virale, etc.);
- asigurarea intimității pentru persoanele custodiate, la folosirea dușului și a wc-ului din camerele de cazare;
- asigurarea unor protecții igienice de unică folosință, pentru wc-urile monobloc din camerele de cazare;
- urgentarea efectuării conectării la o rețea de televiziune prin cablu, în vederea utilizării aparatelor TV din dotare.

București, 28 septembrie 2016